

Міністерство освіти і науки України
Державний торговельно-економічний університет
Відділ аспірантури і докторантури

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ

Європейська кредитно-трансферна система (ЄКТС)

освітній ступінь
галузь знань
спеціальність

«доктор філософії»
03 «Гуманітарні науки»
033 «Філософія»

Київ 2022

ВСТУП

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) – це система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонент і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти.

Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

Кредит ЄКТС – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання.

Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин.

Загальне навантаження за весь термін навчання – 48 кредитів ЄКТС.

Кредити присвоюються здобувачам вищої освіти після успішного вивчення дисципліни та позитивного оцінювання досягнутих результатів навчання. Трансферу та накопиченню кредитів сприяє використання ключових документів ЄКТС.

Перелік оцінок з дисциплін відображає здобутки аспіранта у спосіб, який є загальнозрозумілим і може легко сприйматися в різних закладах освіти, для чого використовується таблиця системи оцінювання знань за 100-баловою шкалою.

Таблиця системи оцінювання ДТЕУ

Визначення	Оцінка за системою ДТЕУ
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90–100
Вище від середнього рівня з кількома помилками	82–89
Загалом правильна робота з певною кількістю значних помилок	75–81
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	69–74
Виконання задовольняє мінімальні критерії	60–68
Потрібно попрацювати перед тим, як перескласти	35–59
Необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс	1–34

1. Загальна інформація.

1.1. Назва і адреса.

Державний торговельно-економічний університет (ДТЕУ) /
Київський національний торговельно-економічний університет (КНТЕУ)

Адреса: вул. Кіото, 19, м. Київ, 02156

Телефон: (044) 531 31 73, (044) 531 47 41

Електронна пошта: knute@knute.edu.ua

Офіційний сайт: www.knute.edu.ua

Офіційна сторінка ДТЕУ в соціальній мережі «Facebook»:

<https://www.facebook.com/knteuofficial/>

Офіційній сторінка ДТЕУ в соціальній мережі «Instagram»:

https://www.instagram.com/knute_official/,

у Telegram-каналі ДТЕУ: <https://t.me/knuteu>,

у соціальній мережі «YouTube»:

<https://www.youtube.com/user/kyotostreet>

1.2. Опис закладу (зокрема тип і статус).

Державний торговельно-економічний університет (ДТЕУ/КНТЕУ) за свою 75-річну історію пройшов великий шлях становлення та розвитку і на сучасному етапі є визнаним суспільством та міжнародною спільнотою продуцентом високоінтелектуальних ресурсів, потужним інноваційним навчально-науковим комплексом із сучасною матеріально-технічною базою, новітніми освітніми технологіями, глобальними інформаційними мережами.

1946	Створено Київський філіал Всесоюзного заочного інституту радянської торгівлі
1959	Філіал передано у підпорядкування Харківському інституту радянської торгівлі, пізніше – Донецькому інституту радянської торгівлі
1966	Створено Київський торгово-економічний інститут
1994	Створено Київський державний торговельно-економічний університет
2000	За вагомий внесок у розвиток вищої освіти і науки України, враховуючи загальнодержавне та міжнародне визнання, університету надано статус національного
2006	Київський національний торговельно-економічний університету приєднався до Великої Хартії університетів
2021	Університет на державному рівні відзначив ювілей – 75 років з дня заснування
2022	Створено Державний торговельно-економічний університет (ДТЕУ) як правонаступник КНТЕУ

Управління діяльністю університету здійснюється на принципах автономії і самоврядування, демократизації прийняття рішень. Система управління якістю ДТЕУ сертифікована за міжнародними стандартами.

ДТЕУ – флагман освіти і науки, лідер у підготовці кадрів високої якості. Вагомий внесок у формування молодого покоління належить потужному науково-педагогічному колективу – досвідченим освітянам, видатним науковцям, громадським діячам, ефективним практикам, стейкхолдерам.

Університет запроваджує європейські підходи до підготовки нової генерації інтелектуальної еліти нації. Міжнародна співпраця з іноземними партнерами, провідними університетами, освітніми та науковими центрами світу відкриває нові можливості для студентів. У найближчі десятиріччя глобальних викликів людству саме випускники ДТЕУ стануть затребуваними учасниками знаходження ефективних рішень, розв'язування державних, європейських та світових проблем.

Потужний кадровий потенціал, залучення в освітній процес професіоналів-практиків та постійна актуалізація змісту освіти є основою для високого рівня підготовки фахівців.

Освітній процес спрямований на задоволення потреб ринку праці, формування у здобувачів освіти конкурентних переваг, інноваційних компетентностей.

Створено сучасний бібліотечний комплекс з електронним обслуговуванням читачів, доступом до повнотекстових електронних ресурсів міжнародних баз даних.

ДТЕУ – це 3 навчальних інститути, 9 коледжів і 2 вищих комерційних училища, розташованих у Києві, Харкові, Вінниці, Чернівцях, Хмельницькому, Ужгороді, Коломиї, Бурштині, Житомирі та Одесі.

У базовому закладі ДТЕУ функціонують **6 факультетів**: міжнародної торгівлі та права; економіки, менеджменту та психології; фінансів та обліку; інформаційних технологій; ресторанно-готельного та туристичного бізнесу; торгівлі та маркетингу.

Тут навчаються близько 18 тисяч студентів за 26 бакалаврськими та 19 магістерськими спеціальностями, 60 бакалаврськими (з них 4 – англійською мовою викладання) та 64 магістерськими (з них 10 – англійською мовою викладання) освітніми професійними програмами.

ДТЕУ здійснює підготовку та підвищення кваліфікації фахівців із зовнішньої і внутрішньої торгівлі, економіки, міжнародних економічних відносин, публічного управління та адміністрування, фінансів і банківської справи, страхування, підприємництва, торгівлі

та біржової діяльності, обліку і оподаткування, фінансового контролю та аудиту, менеджменту, маркетингу, журналістики, права, міжнародного права, туризму, готельного і ресторанного бізнесу, харчових технологій, психології, філології, соціології та ІТ-галузі: кібербезпеки, інженерії програмного забезпечення, комп'ютерних наук, системного аналізу.

У ДТЕУ функціонують 22 наукові школи, аспірантура і докторантура. Університет має потужний колектив висококваліфікованих викладачів і науковців, здатний успішно вирішувати поставлені завдання. Серед них – заслужені діячі науки і техніки, заслужені працівники вищої школи, академіки та члени-кореспонденти національних і галузевих академій наук.

Аспірантура Державного торговельно-економічного університету відкрита з 1966 р., в ній навчається протягом року майже 150 аспірантів. Підготовка здійснюється за 15 ліцензованими спеціальностями в аспірантурі та за 8 – в докторантурі.

Після захисту дисертаційних робіт переважна більшість випускників залишаються працювати в університеті і залучаються до формування й реалізації політики вдосконалення якості діяльності.

Системний підхід до забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти ДТЕУ дав змогу успішно пройти у 2019 році *міжнародну акредитацію* освітньо-наукової програми 051 «Економіка» Акредитаційною комісією Вищої ради Франції з питань оцінювання науково-дослідної роботи і вищої освіти, а також численні національні планові акредитаційні процедури з високими результатами, в тому числі з оцінкою «зразкова».

Для забезпечення високого рівня підготовки студентів, аспірантів та докторантів у ДТЕУ функціонують Інститут вищої кваліфікації, Центр європейської освіти, Відділ супроводу дистанційного навчання, де здійснюється підготовка та перепідготовка фахівців без відриву від основної професійної діяльності, Система дистанційного навчання, Центр підготовки до ЗНО, Підготовче відділення для іноземців та осіб без громадянства, Центр розвитку кар'єри, Центр трансферу технологій, Центр тестування та моніторингу знань, Центр профорієнтаційної роботи, Центр педагогічних та психологічних досліджень, Вища школа педагогічної майстерності, Центр укладання договорів, Навчально-виробниче об'єднання, Культурно-мистецький центр, Навчально-методичний відділ, Навчальний відділ, Бізнес-інкубатор, Навчально-науковий центр бізнес-симуляції, Науково-технічний центр сертифікації продукції, послуг та систем якості. На базі університету працює юридична клініка «Центр правового захисту»,

а також освітньо-консультативний центр медіації, що надає допомогу студентам університету та іншим особам у врегулюванні спорів шляхом організації та проведення процедури медіації. Інститут вищої кваліфікації (ІВК) забезпечує реалізацію концепції освіти протягом життя, підвищення кваліфікації, надає освітні послуги міжнародного рівня з підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних працювати в економічних умовах сьогодення й успішно конкурувати як на вітчизняному, так і міжнародному ринках праці (програми МВА, другої вищої освіти, перепідготовки та підвищення кваліфікації).

Творчі наукові колективи університету плідно працюють над розв'язанням актуальних наукових проблем, результати досліджень публікуються в наукових журналах «Scientia Fructuosa», «Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право», міжнародному науково-практичному журналі «Товари і ринки».

Частка докторів наук у 2021 р. у загальній кількості науково-педагогічних працівників становила 17,6 %, кандидатів наук – 60,3 %, тобто частка працівників з науковим ступенем становила 78 %. Фахівці ДТЕУ беруть активну участь у розробленні стратегічних напрямів забезпечення якості освіти, залученні до роботи в комісіях МОН України, інших міністерств і відомств.

Однією з вагомих переваг ДТЕУ є розвинена матеріально-технічна база європейського рівня для навчання, проживання, розвитку особистості.

Модернізовані навчальні корпуси, навчальні аудиторії оснащені сучасним демонстраційним обладнанням, а лабораторії – необхідним устаткуванням; численні багатофункціональні open-space та co-working зони, спортивні майданчики, футбольне поле, тенісні корти, репетиційні зали, багато закладів харчування та комфортне студмістечко університету забезпечують всі умови для навчання, дозвілля та комфортного проживання.

Члени профспілки університету мають змогу оздоровлюватися на базах відпочинку на узбережжі Чорного моря.

У закладі вищої освіти надається безкоштовна юридична та психологічна допомога, діють різноманітні наукові гуртки та науково-професійні клуби.

Державним торговельно-економічним університетом укладено угоди про співпрацю з міністерствами, відомствами, організаціями й підприємствами, зокрема з Міністерством економічного розвитку, торгівлі та сільського господарства України, Міністерством фінансів України, Міністерством закордонних справ України, Державною фіскальною службою України, Державною казначейською службою

України, Антимонопольним комітетом України, Державною аудиторською службою України, Пенсійним фондом України, Рахунковою палатою, Національним банком України, провідними комерційними банками, торговельними, готельними та ресторанними мережами, рекламними агентствами, логістично-розподільчими центрами та іншими організаціями й установами.

Встановлені та підтримуються творчі зв'язки з більш як 100 закладами вищої освіти, міжнародними центрами та установами з 30 країн світу. Здійснюється обмін викладачами, студентами, виконуються міжнародні проєкти стосовно інтеграції вищої освіти, вдосконалення освітніх програм різних ступенів підготовки та перепідготовки фахівців. Студенти проходять практику в 10 країнах.

Університет – член престижних міжнародних організацій, а саме: Європейського центру публічного права, Великої хартії університетів, Університетського агентства франкофонії, Міжнародного товариства товарознавців і технологів, Всесвітньої організації кулінарних союзів, Європейської академії ритейлу, Світової асоціації відпочинку та рекреації.

Серед випускників університету – відомі громадські діячі, керівники органів державної влади та управління, організацій і підприємств, дипломатичні працівники та науковці, бізнесмени.

1.3. Академічні органи.

**Мазаракі
Анатолій
Антонович**

Ректор, д-р екон. наук, проф., академік НАПН України, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, Премії Кабінету Міністрів України за розробку інноваційних технологій

**Притульська
Наталія
Володимирівна**

Перший проректор з науково-педагогічної роботи, д-р техн. наук, проф., лауреат Премії Кабінету Міністрів України за розробку інноваційних технологій

**Мельниченко
Світлана
Володимирівна**

Проректор з наукової роботи, д-р екон. наук, проф.

**Сай
Валерій
Миколайович**

Проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків, канд. екон. наук, доц., дипломатичний радник I класу

1.4. Академічний календар.

Початок навчальних занять – 1 жовтня.

Завершення навчальних занять – 30 червня.

Освітньо-наукова програма – система освітніх компонент на третьому рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти ступеня «доктор філософії». Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня «доктор філософії» здійснюється за **освітньо-науковою програмою та навчальним планом**.

Освітньо-наукова програма містить освітню та наукову складові.

Освітня складова передбачає здобуття теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності.

Наукова складова передбачає проведення власного наукового дослідження під керуванням одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації. Дисертація на здобуття освітнього ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує виконання актуального наукового завдання в певній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у сукупність знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних публікаціях.

Опублікування результатів дисертаційної роботи здійснюється відповідно до вимог МОН України.

Наукові результати дисертації повинні бути висвітлені не менше ніж у трьох наукових публікаціях здобувача, до яких зараховуються:

1) статті у наукових виданнях, що станом на дату опублікування входять до переліку наукових фахових видань України. Якщо кількість співавторів у такій статті (разом зі здобувачем) становить більше двох осіб, то така стаття прирівнюється до 0,5 публікації (крім публікацій, визначених підпунктом 2 цього пункту);

2) статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором);

3) не більше одного патенту на винахід, що пройшов кваліфікаційну експертизу та безпосередньо стосується наукових результатів дисертації, що прирівнюється до однієї наукової публікації;

4) одноосібні монографії, що рекомендовані до друку вченими радами закладів та пройшли рецензування, крім одноосібних монографій, виданих у державі, визнаній Верховною Радою України державою-агресором. До одноосібних монографій прирівнюються одноосібні розділи у колективних монографіях за тих же умов.

Стаття у виданні, віднесеному до першого–третього кварталів (Q1–Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports, або одноосібна монографія, що відповідає зазначеним вимогам, прирівнюється до двох наукових публікацій.

Належність наукового видання до першого–третього кварталів (Q1–Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports визначається згідно з рейтингом у році, в якому опублікована відповідна публікація здобувача, або у разі, коли рейтинг за відповідний рік не опублікований на дату утворення разової ради, згідно з останнім опублікованим рейтингом.

Статті зараховуються за темою дисертації за умови обґрунтування отриманих наукових результатів відповідно до мети статті (поставленого завдання) та висновків, а також опублікування не більше ніж однієї статті в одному випуску (номері) наукового видання.

Статті, опубліковані після набуття чинності «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, зараховуються за темою дисертації лише за наявності у них активного ідентифікатора DOI (Digital Object Identifier), крім публікацій, що містять інформацію, віднесену до державної таємниці, або інформацію для службового користування.

1.5. Перелік запропонованих освітньо-наукових програм.

Шифр та найменування галузі знань	Спеціальність
03 Гуманітарні науки	033 Філософія
05 Соціальні та поведінкові науки	051 Економіка
	052 Політологія
	053 Психологія

Закінчення таблиці

Шифр та найменування галузі знань	Спеціальність
07 Управління та адміністрування	071 Облік і оподаткування
	072 Фінанси, банківська справа та страхування
	073 Менеджмент
	075 Маркетинг
	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
08 Право	081 Право
12 Інформаційні технології	122 Комп'ютерні науки
18 Виробництво та технології	181 Харчові технології
28 Публічне управління та адміністрування	281 Публічне управління та адміністрування
29 Міжнародні відносини	292 Міжнародні економічні відносини
	293 Міжнародне право

1.6. Вимоги щодо прийому, у тому числі мовна політика та процедури реєстрації.

Інформацію про вступні випробування та умови зарахування на навчання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук розміщено на сайті Державного торговельно-економічного університету.

<https://knute.edu.ua/blog/read?n=Viddil%20aspiranturi%20i%20doktoranturi&uk>

1.7. Механізми для визнання кредитної мобільності та попереднього навчання (формального, неформального та інформального).

Визнання кредитної мобільності та попереднього навчання здійснюються відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Мобільність – ключовий принцип формування європейського простору вищої освіти, що передбачає різноманітні можливості для вільного переміщення учасників освітнього процесу з метою академічного і загальнокультурного взаємозбагачення, слугує забезпеченню цілісності, якості, ґрунтовності набутих компетентностей.

Формами академічної мобільності для учасників освітнього процесу, що здобувають освітні ступені бакалавра, магістра та доктора філософії у ДТЕУ, є:

- навчання за програмами академічної мобільності на основі двосторонніх або багатосторонніх договорів між ДТЕУ та закладами вищої освіти – партнерами щодо програм академічної мобільності (без отримання другого документа про вищу освіту);
- навчання за програмами академічної мобільності на основі двосторонніх або багатосторонніх договорів між ДТЕУ та закладами вищої освіти – партнерами щодо програм академічної мобільності (з можливістю отримання спільних або подвійних дипломів про вищу освіту);
- мовне стажування;
- наукове стажування.

Визнання кредитної мобільності здійснюється на основі таких документів:

- каталог дисципліни;
- угода про навчання;
- академічна довідка;
- сертифікат про навчальну практику.

1.8. Політика розподілу кредитів ЄКТС (інституційна кредитна рамка).

Розподіл кредитів *ЄКТС* ґрунтується на офіційній тривалості циклу програми навчання та визначається навчальним планом.

ДТЕУ самостійно розподіляє кредити між всіма навчальними дисциплінами, які вивчає аспірант.

1.9. Механізми академічного управління.

Механізми академічного управління у ДТЕУ визначено:

- Положенням про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук;
- Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у ДТЕУ;
- Положенням про атестацію здобувачів наукового ступеня доктора наук у ДТЕУ;
- Положенням про атестацію здобувачів ступеня доктора філософії у ДТЕУ;
- Положенням про оцінювання результатів навчання студентів і аспірантів;

- Положенням про самостійну роботу студентів і аспірантів ДТЕУ;
- Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у ДТЕУ;
- Положенням про резерв вступників до аспірантури та докторантури ДТЕУ;
- Положенням про дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами освіти ДТЕУ;
- Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті;
- Положенням про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти ДТЕУ;
- Положенням про розроблення та реалізацію освітньо-наукових програм ДТЕУ третього рівня вищої освіти;
- Концепцією внутрішнього забезпечення якості підготовки здобувачів вищої освіти «доктор філософії»;
- Етичним кодексом здобувача вищої освіти ДТЕУ;
- Стандартами вищої освіти третього (освітньо-наукового) ступеня вищої освіти доктора філософії;
- Довідником здобувача ступеня вищої освіти доктора філософії.

2. Ресурси та послуги.

2.1. Умови розміщення/забезпечення проживання.

На території студентського містечка є гуртожиток квартирного типу для аспірантів, розташований за 5 хв ходи від головного навчального корпусу та за 15 хв від станцій метро «Лісова» та «Чернігівська». До центру міста (вул. Хрещатик) можна доїхати за 30 хв. Поблизу університету – лісопаркова зона та парк «Кіото».

Аспіранти з інших міст поселяються до гуртожитку за наявності вільних місць на підставі подання відділом аспірантури і докторантури за наказом ректора. Між університетом і аспірантом укладається контракт на право проживання в гуртожитку, в якому встановлено права та обов'язки, а також відповідальність сторін за їх дотримання і виконання.

Адреса гуртожитку:

- № 5 – вул. Мілютенка, 6-а, м. Київ, 02156;
тел. (044) 518 92 63, (044) 518 92 94.

2.2. Харчування.

В університеті працюють сучасні їдальні у корпусах Б, Д, Е, Л та М (вул. Чигоріна, 57), де є можливість якісно, збалансовано та недорого харчуватися. У кафе-їдальні «Венеція» (корпус Б), зокрема, представлено страви італійської кухні.

Щодня в усіх навчальних корпусах працюють кафе, де також можна придбати страви власного виробництва: основні страви (понад 15 видів), гарніри (понад 10 видів), холодні страви (понад 12 видів), холодні та гарячі напої, свіжі кондитерські вироби та десерти, вироблені у власному кондитерському цеху (більш як 35 видів). У навчальних корпусах, гуртожитках функціонують торговельні автомати з гарячими та холодними напоями, кондитерськими виробами.

2.3. Фінансова підтримка для аспірантів.

Аспіранти очної (денної) форми навчання, які навчаються за рахунок коштів державного бюджету (за державним замовленням), отримують академічну стипендію раз на місяць у межах доведеного університету фінансування.

Розмір академічних стипендій, порядок їх призначення і виплати встановлюються Кабінетом Міністрів України.

За особливі успіхи у навчанні, участь у науковій та громадській роботі аспірантам університету можуть призначатися персональні академічні стипендії ДТЕУ та іменні академічні стипендії Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Київського міського голови.

З метою підвищення життєвого рівня та заохочення за успіхи у навчанні, участь у громадській, спортивній і науковій діяльності університет має право надавати матеріальну допомогу аспірантам, які навчаються за державним замовленням за денною формою навчання за рахунок коштів, передбачених у кошторисі ДТЕУ.

Стипендіальна комісія приймає рішення про надання матеріальної допомоги та заохочення окремо щодо кожної особи і кожної виплати.

Призначення і виплата стипендії аспірантам, які є іноземними громадянами та особами без громадянства, здійснюється відповідно до міжнародних договорів України та актів Кабінету Міністрів України.

2.4. Медичні послуги.

На території студентського містечка функціонує медичний пункт, де працюють дільничний терапевт, медична сестра та 2 фельдшери, які за необхідності зможуть надати першу невідкладну медичну допомогу аспірантам.

Медичне обслуговування іноземних громадян, які тимчасово перебувають на території України, здійснюється у державних та комунальних закладах охорони здоров'я за власні кошти іноземця, у тому числі за договорами медичного страхування зі страховиками України.

2.5. Страхування.

Медична допомога надається іноземцям або особам без громадянства відповідно до вимог, встановлених законодавством України.

Надання медичної допомоги іноземним громадянам здійснюється відповідно до Порядку надання медичної допомоги іноземцям та особам без громадянства, які тимчасово перебувають на території України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 22 червня 2011 р. № 667, та ст. 44 Закону України «Про страхування».

Іноземці та особи без громадянства можуть звернутися по медичну допомогу, зокрема й екстрену, до будь-якого державного або комунального закладу охорони здоров'я.

Оплата вартості медичної допомоги, зокрема й екстреної, здійснюється іноземцем або особою без громадянства – у разі відсутності в них договорів страхування та страховиком-резидентом – за наявності в іноземця відповідного договору страхування.

У разі необхідності університет сприяє оформленню медичного полісу з надання медичної допомоги.

2.6. Умови для аспірантів з обмеженими можливостями та особливими потребами.

У ДТЕУ створено сприятливі умови для навчання, комфортного перебування та проживання аспірантів з особливими потребами.

Для забезпечення доступу аспірантів з особливими потребами, зокрема тих, які пересуваються на візках, всі навчальні корпуси й гуртожитки університету спеціально облаштовані, а саме:

- навчальний корпус А обладнаний підйомною платформою та ліфтом для осіб з обмеженими фізичними можливостями;
- у навчальному корпусі Д, актовій залі конгрес-центру (корпус В) є пандуси для заїзду візків;
- сходові майданчики обладнані поручнями;
- кнопки виклику ліфта, світлові вимикачі розміщені на рівні доступу сидячої людини.

Аспірантам з особливими потребами для забезпечення їх соціальної адаптації надається психологічна підтримка практичними психологами.

2.7. Навчальне обладнання.

Однією з вагомих переваг ДТЕУ є матеріально-технічна база європейського рівня. Навчальні аудиторії оснащені сучасним демонстраційним обладнанням, лабораторії – необхідним устаткуванням. Загалом в університеті налічується 60 комп'ютерних кабінетів, серед яких є аудиторії, обладнані для вебінарів, лекційних, практичних занять, коли студенти навчаються в університеті, а викладач – дистанційно. Ресурси й матеріально-технічне оснащення бібліотеки є інноваційними та відповідають потребам підготовки сучасних фахівців, надаючи простір для самостійної і командної роботи.

В університеті функціонують спеціально обладнані для творчої роботи учасників освітнього процесу зони – багатofункціональні коворкінги. Коворкінг **KNUTEHUB** призначений для всіх, кому потрібно комфортне та затишне робоче місце для продуктивної праці, навчання, зустрічей, пошуку нових ідей, проведення переговорів, презентацій, круглих столів та майстер-класів. Сучасне комфортне приміщення об'єднує 6 різних зон: 3 робочі зони, залу відпочинку, конференц-зал та зону для переговорів, що забезпечує співпрацю 70 учасників.

Коворкінг PhygitalHub поділений на кілька робочих зон: зона «Artspace», що призначена для проведення творчих заходів та генерації ідей; зона «Mediationroom», де студенти можуть вирішувати суперечки позасудовими засобами, вчитися мистецтву переговорів та тонкощам дипломатії; а також головна зала хабу, особливістю якої є так зване зоряне небо (неонове сузір'я Великої та Малої Ведмедиці). Зали коворкінгу оснащені всім необхідним для комфортного навчання та відпочинку.

У зв'язку з карантинними обмеженнями освітній процес здійснюється змішано з використанням дистанційних технологій.

Дистанційне навчання дає змогу впроваджувати інтерактивні технології викладання матеріалу, здобувати повноцінну вищу освіту або підвищувати кваліфікацію і має такі переваги, як гнучкість, актуальність, зручність, модульність, інтерактивність. В університеті дистанційне навчання застосовується як елемент освітнього процесу, який реалізується за допомогою корпоративної платформи дистанційного навчання Moodle, оновлену версію якої запроваджено з вересня 2019 року на базі нових серверів.

Крім корпоративної платформи дистанційного навчання Moodle, учасники освітнього процесу широко послуговуються такими програмними продуктами, як системи відеоконференцій Zoom, Skype, WebEx, платформи Office 365 Teams, GoogleClassroom, Intello тощо.

Для спілкування зі студентами, науково-педагогічними працівниками університету використовуються численні месенджери.

Бібліотека ДТЕУ є інформаційно-навчальним, культурно-освітнім структурним підрозділом університету з універсальними фондами документів, що сприяє розробленню й впровадженню перспективних навчальних технологій, ефективному навчанню та науково-дослідній роботі. Уся площа бібліотеки має покриття Wi-Fi, зали оснащено QR-кодами з інформацією про конкретні бібліотечні послуги.

До послуг користувачів бібліотеки – 11 читальних залів з фондами відкритого доступу, 7 абонементів, зал Bibliometrics, SMART-бібліотека, унікальна VR-студія, зона Кіберспорту, зали нових надходжень літератури та іноземної літератури, спеціальні сектори методичних видань ДТЕУ, фонд дисертацій та авторефератів, облаштовані комфортні зони відпочинку з настільним іграми – футболом, шахами та шашками.

Зал Bibliometrics надає вільний доступ у режимі онлайн до вітчизняних та світових повнотекстових баз даних, наукометричних дослідницьких платформ SCOPUS, WebofScience, EBSCO тощо, містить базу даних електронних підручників, навчально-методичних матеріалів, відеокурсів на електронних носіях.

SMART-бібліотека – це відкритий простір, зонований для читання, проведення конференцій, лекцій, майстер-класів, презентацій з використанням SMART-wall та плазмової панелі, шолома віртуальної реальності HTC Vive та окулярів віртуальної реальності OculusGo.

Сучасна VR-студія оснащена окулярами віртуальної реальності OculusGo, комп'ютерами для індивідуальної роботи та SMART-wall. Спеціально облаштовано локацію, що слугує відеостудією для блогерів та запису інтерв'ю, яка забезпечена цифровими пристроями для аудіо- та відеозапису.

На запит молоді в університеті створено **зону Кіберспорту**. Це сучасна кіберспортивна арена, оснащена потужними геймерськими комп'ютерами та плазмовою панеллю з ігровою приставкою PlayStationPro. Тут тренуються кіберспортивні команди ДТЕУ та проводяться відкриті кіберспортивні турніри «KNUTEDota 2», «KNUTEHearthstone».

Упровадження нових інформаційних технологій дає змогу бібліотеці значно розширити інформаційне забезпечення користувачів, що вдосконалює якість освітнього процесу. Співпраця зі структурними підрозділами ДТЕУ (факультетами, кафедрами, науковими та службовими відділами) шляхом адресного інформування про нові

надходження за допомогою особистого кабінету користувача корпоративної програми Office 365 має на меті поліпшення використання бібліотечних фондів та інформаційних ресурсів. Універсальний книжковий фонд, матеріально-технічна база, довідково-інформаційний апарат, бібліотечні інновації, впровадження прогресивних технологій, досвідчені професійні кадри, сучасний дизайн, сучасне технічне обладнання та максимальна автоматизація виробничих процесів бібліотеки сприяють успішній роботі та якісному обслуговуванню користувачів.

Усе зазначене вище сприяє підвищенню якості навчання протягом виконання освітніх програм.

2.8. Видання ДТЕУ:

– **науковий журнал «Scientia Fructuosa» (фаховий з економічних наук, категорія Б):**

висвітлює дослідження з проблем макроекономічної теорії та реформування економіки України; підвищення ефективності підприємницької діяльності в різних галузях; менеджменту й маркетингу в торгівлі, готельному господарстві й туризмі; обліку, фінансового аналізу та контролю; розвитку фондового, страхового та банківського ринків тощо. Видається українською / англійською мовами;

– **міжнародний науково-практичний журнал «Товари і ринки» (фаховий з технічних та економічних наук, категорія Б):**

висвітлює питання теорії та практики товарознавства, нових технологій, готельно-ресторанного бізнесу, маркетингу, мерчандайзингу, логістики, якості та безпеки товарів (послуг), стандартизації, метрології, сертифікації та управління якістю, захисту прав споживачів. Видається українською, англійською, німецькою мовами;

– **науковий журнал «Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право» (фаховий з економічних та юридичних наук, категорія Б):**

висвітлює результати наукових досліджень теоретичного і практичного спрямування у галузі міжнародної та вітчизняної економіки, фінансів і права. Видається українською / англійською мовами.

Журнали зареєстровано у міжнародних наукометричних базах даних Index Copernicus, Directory of Research Journals Indexing, DOAJ, Research Bible та пошуковій системі Google Scholar, представлено в загальнодержавній реферативній базі даних «Україніка наукова» та українському реферативному журналі «Джерело».

2.9. Організація мобільності за освітніми програмами.

Існують програми міжнародного співробітництва аспірантів Державного торговельно-економічного університету для здобуття освіти за кордоном.

2.10. Мовні курси.

Центр європейської освіти ДТЕУ здійснює підготовку з англійської та французької мов за програмою інтенсивного навчання, що створює умови для досягнення рівнів володіння іноземною мовою від А1 до В2 (відповідно до рекомендацій Комітету з питань освіти при Раді Європи щодо навчання іноземним мовам).

Заняття на курсах іноземних мов проводять висококваліфіковані викладачі з практичним досвідом викладання. Навчання відбувається за модульною системою. Тематику модулів розроблено з урахуванням потреб здобувачів вищої освіти, відповідно до яких викладачі спеціально підбирають теми для спілкування, навчальні матеріали, обирають тип завдань та види діяльності.

Контингент слухачів формується на початку навчального року. Записатися на програми вивчення іноземної мови можуть студенти та випускники усіх факультетів, аспіранти та докторанти, а також викладачі та співробітники ДТЕУ. Вартість навчання залежить від рівня навчальної програми та кількості навчальних годин.

Випускники Центру європейської освіти, які оволоділи іноземною мовою рівнів В1–В2, мають можливість скласти екзамен на отримання міжнародних мовних сертифікатів (DELF-DALF, IELTS) і взяти участь у різних формах міжнародної академічної мобільності в рамках угод про співробітництво з європейськими ЗВО – партнерами ДТЕУ.

За додатковою інформацією та для запису на курси іноземних мов звертатися до Центру європейської освіти (навчальний корпус Д, кімната 229, тел. (044) 531 48 36).

2.11. Інформація про консультативну допомогу аспірантам.

Кафедри пропонують здобувачам третього ступеня вищої освіти консультативні семінари, на яких відбувається інформування молодих дослідників як з вузьких фахових, так і загальнонаукових питань. Аспірантам першого року навчання пропонується ознайомлення з актуальними вітчизняними і зарубіжними дослідженнями щодо визначеної теми наукової роботи.

Для аспірантів другого року навчання кафедри пропонують консультативні семінари з організації і планування емпіричного та експериментального досліджень, консультації з підготовки і подання наукових публікацій до міжнародних фахових журналів і видань. Надається інформація про можливість співпраці та партнерські зв'язки кафедри з іншими науково-дослідними закладами України.

Здобувачам вищої освіти на третьому році навчання випускової кафедри пропонують консультації щодо поточних питань виконання дисертаційної роботи, висвітлення її результатів у вітчизняних і зарубіжних наукових публікаціях. Аспіранти мають нагоду отримати індивідуальні консультації, представити на кафедральних науково-методичних семінарах результати дослідження, провести його обговорення та спланувати подальші кроки з удосконалення дослідницької роботи. Надається також інформація про програми іноземних фондів для проведення досліджень за кордоном. Кафедри ознайомлюють здобувачів вищої освіти з формальними кроками з підготовки і написання запитів для наукового стажування.

На четвертому році навчання здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії отримують консультації щодо апробації результатів дисертації як на кафедральних семінарах, так і на наукових конференціях, ознайомлюються з перебігом підготовки дисертаційної роботи до захисту та процедурою захисту дисертаційної роботи. Кафедри сприяють встановленню контактів молодих науковців з потенційними роботодавцями в університетах та академічних інститутах України та докладають зусиль для підтримання подальших наукових контактів з випускниками з метою розширення науково-дослідницької бази.

2.12. Можливості для проходження педагогічної практики.

Педагогічна практика є складовою дисципліни «Педагогіка вищої освіти». Це вид практичної діяльності аспірантів щодо здійснення освітньо-виховного процесу у вищій школі, зокрема викладання спеціальних дисциплін, організація освітньої діяльності студентів, науково-методична робота, здобуття вмінь і навичок практичної викладацької діяльності.

2.13. Навчання на робочому місці.

Університет сприяє забезпеченню можливостей постійно займатися підвищенням кваліфікації та рівня знань аспірантів.

Проводяться теоретично-практичні курси підвищення кваліфікації по роботі з різними комп'ютерними програмами, спрямованими на розвиток майбутніх підприємців, топменеджерів та талановитої молоді України.

2.14. Умови для занять спортом і відпочинку.

Важливим напрямом організаційно-виховної роботи в університеті є участь аспірантів у традиційних заходах: День університету, Міжнародний день студента, Міс ДТЕУ, дні факультетів, дні донора, День туризму, чемпіонати з інтелектуальних ігор «Брейн-ринг» та «Своя гра», фестиваль команд Ліги КВН ДТЕУ за Кубок Ректора тощо.

В університеті працює культурно-мистецький центр, в якому діють творчі аматорські колективи: народний студентський камерний академічний хор, студія сучасного танцю «Light», студія вокалу та сучасної музики, фольклорно-інструментальний ансамбль «At libitum».

Створено всі умови для занять фізкультурою та спортом: сучасний стадіон зі штучним покриттям, спортивний майданчик, дві сучасні ігрові зали, тренажерна зала, зала спортивної боротьби. Працюють спортивні секції з футболу (чоловічого та жіночого), волейболу (чоловічого та жіночого), баскетболу, бадмінтону, великого та настільного тенісу, атлетичної гімнастики, аеробіки, фітнесу, боді-фітнесу, дзюдо-самбо, фізичної реабілітації.

2.15. Молодіжні організації.

Громадське життя у ДТЕУ насичене, багатогранне та різноманітне. В університеті на громадських засадах діють:

- наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених;
- рада студентського самоврядування університету, 6 рад студентського самоврядування на факультетах і 5 рад студентського самоврядування в гуртожитках;
- «Екоклуб», дебатний клуб «Polemic Union», філософський клуб «Фенікс», «Правничий клуб», підприємницький «YEP Club», «Бізнес-клуб», «Маркетинг», «SapLab», «H&SE Services», «ProgramClub», «TPOC», «Бухгалтерський клуб імені Лука Пачолі», «Клуб професійного бухгалтера», «Аудиторський клуб», «Спілка художників КНТЕУ», «Європейський клуб», Всеукраїнський рух «Молодь за права споживачів»,

клуб хіміків «Start in Science», «Клуб кулінарів», психологічний клуб «SAPGEN», туристичний клуб «Еверест», клуб «Сервіс», спортивні клуби з футболу, баскетболу, волейболу, боротьби тощо.

Інформацію про навчання, дозвілля, заняття спортом розміщено на сайті університету (<http://www.knute.edu.ua>), офіційній сторінці ДТЕУ в соціальній мережі «Facebook» (<https://www.facebook.com/knteuofficial/>), офіційній сторінці ДТЕУ у соціальній мережі «Instagram» (https://www.instagram.com/knute_news/), Telegram-каналі ДТЕУ (<https://t.me/knteu>), офіційній сторінці ДТЕУ в соціальній мережі «YouTube» (<https://www.youtube.com/user/kyotostreet>) та у програмах студентського телебачення «ДТЕУ-Live», а також у газеті «Університет і час», студентському журналі «Кіото, 19».

2.16. Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених.

Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ДТЕУ є добровільним творчим об'єднанням, що сприяє розвитку науки та виникненню інтересу до наукової роботи в молодіжному середовищі університету. Товариство діє самостійно, а також у співпраці з керівництвом університету, факультетів та інститутів, органами студентського самоврядування та профспілковою організацією університету, державними органами, громадськими об'єднаннями України й інших країн світу, діяльність яких не суперечить принципам діяльності товариства. Основними принципами його діяльності є:

- 1) пріоритетність та свобода наукової творчості;
- 2) добровільність, колегіальність, відкритість;
- 3) рівність членів товариства;
- 4) органічний зв'язок навчання та науково-дослідної роботи;
- 5) акумулювання і примноження наукового потенціалу університету, що сприяє професійному становленню, накопиченню досвіду, творчому зростанню майбутніх науково-педагогічних кадрів;
- 6) неприналежність до жодних політичних партій, релігійних організацій та рухів.

Членство в товаристві є вільним для осіб, які навчаються та працюють в університеті, і здійснюється на добровільних засадах. Членами можуть стати особи, які навчаються та працюють в університеті, виявили бажання працювати в товаристві і визнають його Положення.

3. Освітньо-наукова програма.

Керівник проєктної групи (гарант освітньо-наукової програми) – Кравченко А. А., д-р філос. наук, доц., завідувач кафедри філософії, соціології та політології.

Державний торговельно-економічний університет	
Відділ аспірантури і докторантури	
Освітньо-наукова програма	
Спеціальність	033 «Філософія»
Галузь знань	03 «Гуманітарні науки»
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Ступінь вищої освіти	«доктор філософії»
Загальна кількість кредитів ЄКТС	48
Термін навчання	4 роки
Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітньо-науковою програмою	
<ul style="list-style-type: none"> • освітній ступінь магістра, освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста; • умови прийому на програму регламентуються Правилами прийому до ДТЕУ	

Перелік навчальних дисциплін		
Навчальні дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС (для кожної дисципліни)	Місце в логічній послідовності вивчення (рік навчання)
Іноземна мова за професійним спрямуванням	3	1
Іноземна мова академічного спілкування	3	2
Філософський світогляд ХХІ століття	3	1
Науковий текст	3	1
Методологія наукових досліджень	3	1
Педагогіка вищої освіти	3	1
Інформаційні технології в наукових дослідженнях	3	1
Інтелектуальна власність в науково-дослідній сфері	3	2
Філософія і методологія науки	3	2
Наукові семінари (Епістемологія соціального)	3	2
Наукові семінари (Теорія соціальних практик)	3	2
Науковий семінар за темою дисертаційної роботи	3	2

Продовження таблиці

Перелік навчальних дисциплін		
Навчальні дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС (для кожної дисципліни)	Місце в логічній послідовності вивчення (рік навчання)
Ораторське мистецтво	4 ВК по 3 кредити	1–2
Комерціалізація інтелектуальної власності		
Математичне моделювання у наукових дослідженнях		
Статистичні методи аналізу та прогнозування		
Міжнародна статистика		
Документознавство та архівознавство		
Наукові семінари (Теорія і практика аргументації)		
Наукові семінари (Філософія особистості)		
Наукові семінари (Філософія економіки)		
Інша освітня компонента за погодженням з науковим керівником		

Форма проведення атестації здобувачів вищої освіти	Публічний захист наукових досягнень у формі дисертації
Частка (у процентному співвідношенні) дисциплін нормативного змісту підготовки	75,0 %
Програмні результати навчання	
ПРН1	Здатність застосовувати наукову методологію, зокрема кількісні та якісні методи дослідження, опрацьовувати наукову літературу, виявляти закономірності, застосовувати наукові закони та принципи для вирішення фундаментальних проблем у сфері філософії, а також дотичних предметних областей
ПРН2	Вміння здійснювати критичний аналіз філософських процесів та інститутів в контексті цінностей європейської цивілізації, а також застосовувати результати цього аналізу при формулюванні завдань наукового дослідження
ПРН3	Демонструвати здатність формувати структуру і розробляти технологічну карту дослідження
ПРН4	Визначати концепції соціально-культурного розвитку
ПРН5	Застосовувати набуті теоретичні знання для побудови моделей інформаційних систем і процесів, а також синтезу нових знань
ПРН6	Вміти аналізувати досягнення у сфері філософії, знаходити наукові джерела, що стосуються сфери наукових інтересів здобувача, працювати з різними джерелами

Продовження таблиці

ПРН7	Працювати з сучасними бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами (наприклад, Scopus, Web of Science, Web of Knowledge, Astrophysics, PubMed, Mathematics, Springer, Agris, GeoRef та ін.)
ПРН8	Демонструвати здатність проводити наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення
ПРН9	Здатність розробляти концептуальні моделі та/або дослідження гіпотез для встановлення тенденцій розвитку об'єктів дослідження
ПРН10	Уміння доводити результати досліджень та інновацій та публічно їх представляти, обговорювати їх і дискутувати з науково-професійною спільнотою
ПРН11	Використовувати сучасні засоби візуальної презентації результатів дослідження
ПРН12	Здатність демонструвати навички ефективної комунікації з науково-професійною аудиторією та громадськістю із представленням та доведенням теоретичної значущості та практичної цінності власних наукових досліджень, зокрема, застосовуючи іноземну мову
ПРН13	Оволодіння принципами наукової етики
ПРН14	Уміння застосовувати набуті комунікативні компетентності й етичні настанови для ведення наукових дискусій та з метою пошуку вирішення актуальних проблем філософії
ПРН15	Здатність демонструвати розуміння особливостей професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи, застосовувати інноваційні методи навчання
ПРН16	Здатність застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання конкретних проблем соціально-культурного розвитку
ПРН17	Здатність створювати нові знання шляхом проведення оригінальних досліджень, якість яких відповідає сучасним міжнародному та національному рівням
ПРН18	Уміння використовувати методологію системного та інституціонального аналізу у сфері філософії та соціально-культурного розвитку, застосовувати їх закономірності та принципи

Продовження таблиці

ПРН19	Здатність демонструвати знання теорії, історії та методології системного та інституціонального аналізу і синтезу, діалектичного підходу при дослідженні соціально-культурних процесів
ПРН20	Здатність використовувати історичні надбання та методологічні досягнення у сфері філософії для аналізу, прогнозування розвитку об'єкта дослідження
ПРН21	Здатність обґрунтовувати вибір існуючих та/або розробляти нові методології для філософського дослідження
ПРН22	Вміння обирати і реалізувати на практиці перспективну наукову співпрацю для обраного напрямку дослідження
ПРН23	Вміння використовувати феноменологічний, герменевтичний та діалектичний підходи у вирішенні наукових проблем
Компетентності, якими повинен оволодіти доктор філософії	
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності у сфері філософії, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та вдосконалення професійної практики щодо філософського аналізу фундаментальних принципів і законів людського буття, найбільш загальних сутнісних характеристик людського ставлення до природи, суспільства та духовного життя в усіх її основних проявах
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність до філософсько-теоретичного осмислення загальних принципів і законів розвитку природи, суспільства та пізнання.</p> <p>ЗК2. Набуття навичок використання новітніх інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК3. Здатність проведення самостійних досліджень на сучасному рівні.</p> <p>ЗК4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різноманітних джерел філософських знань.</p> <p>ЗК5. Здатність генерувати нові соціально-філософські ідеї (креативність).</p> <p>ЗК6. Здатність працювати в міжнародному науковому просторі, фахово спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК7. Здатність розробляти та управляти науковими проектами.</p> <p>ЗК8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації; вміння виявляти, формулювати та розв'язувати соціально-філософські проблеми.</p> <p>ЗК9. Уміння спілкуватися з експертами з інших галузей знань</p>

Продовження таблиці

	<p>ЗК10. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК11. Визначеність і наполегливість щодо виконання визначених завдань і своїх обов'язків.</p> <p>ЗК12. Здатність діяти з належною соціальною відповідальністю та громадянською свідомістю</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p> 	<p>ФК1. Здатність формулювати наукову проблему, робочі гіпотези досліджуваної філософсько-теоретичної проблеми, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та аналіз суспільної практики.</p> <p>ФК2. Здатність досліджувати сутність, зміст, основні категорії філософії.</p> <p>ФК3. Компетентність у вирішенні філософсько-теоретичних суперечностей у міждисциплінарному просторі.</p> <p>ФК4. Здатність виявляти потенційні взаємозв'язки між різними аспектами предметних знань і їх застосуванням у галузі освіти та науки.</p> <p>ФК5. Здатність розробляти і впроваджувати нові методології та принципи філософських досліджень.</p> <p>ФК6. Здатність розкривати сутність історико-філософського знання як об'єктивного процесу розвитку філософії і застосовувати ці знання в професійній та громадській діяльності, наявність культури мислення</p>
	<p>ФК7. Здатність керувати проектами із здійснення порівняльного аналізу філософських доктрин, концепцій та теорій, узагальнювати світові тенденції їх розвитку.</p> <p>ФК8. Здатність креативно осмислювати філософські концепції типів цивілізації, сутність процесів глобалізації та сучасних проблем людства і механізми їх подолання.</p> <p>ФК9. Здатність до осмислення та застосування суб'єкт-суб'єктного характеру навчального процесу.</p> <p>ФК10. Здатність розуміти сутність та структуру пізнавального процесу, знати та застосовувати методи наукового пізнання</p>

-
- ФК11.** Здатність розробляти, обґрунтовувати та застосовувати нові форми і методи вивчення філософії, здійснювати їх класифікацію.
- ФК12.** Здатність обґрунтовувати і впроваджувати цільові програмні підходи, розробляти нову методологію щодо визначення цільових програм.
- ФК13.** Здатність аналізувати сучасні підходи до філософського осмислення проблем сучасного суспільства.
- ФК14.** Спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю.
- ФК15.** Здатність кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у вітчизняних фахових наукових виданнях та в міжнародних наукометричних джерелах.
- ФК16.** Здатність професійно презентувати результати своїх досліджень у вітчизняному та міжнародному науковому просторі.
- ФК17.** Здатність працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії.
- ФК18.** Здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології під час спілкування, обміну інформацією, збирання, аналізу, оброблення, інтерпретації джерел.
- ФК19.** Генерування інноваційних проєктів, лідерство та повна автономність під час їх реалізації.
- ФК20.** Здатність до саморозвитку, самовдосконалення та відповідальності за новизну наукових досліджень та прийняття експертних рішень.
- ФК21.** Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності.
- ФК22.** Оволодіння понятійно-категоріальним апаратом за напрямом проблематики дослідження.
- ФК23.** Вільне володіння термінологією філософського знання та споріднених наукових дисциплін

4. Інформація про освітні компоненти (дисципліни, наукові семінари).

4.1. Назва. ІНОЗЕМНА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2022/2023, I, II півріччя.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Латигіна А.Г., доц., зав. каф. іноземної філології та перекладу.

Результати навчання. Здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою в усній та письмовій формі, а також повного розуміння іншомовних наукових та фахових текстів з відповідної спеціальності, зокрема:

- досконало володіти іноземною мовою за професійним спрямуванням з метою здійснення професійної та наукової комунікації, міжнародного співробітництва, відстоювання власних наукових поглядів;
- працювати з іншомовними джерелами фахового характеру;
- знаходити, аналізувати та використовувати інформацію з різних іншомовних фахових джерел у науковій діяльності, інтерпретувати результати наукових досліджень іноземною мовою;
- доводити результати досліджень до колег у чіткий і зрозумілий спосіб та брати участь у критичному діалозі й обговоренні питань економіки та управління іноземною мовою;
- перекладати іншомовні професійні тексти рідною мовою;
- слухати та конспектувати лекції, готувати та проводити семінари іноземною мовою;
- розуміти інформацію в ході обговорень лекцій, доповідей та висловлювати власну позицію під час професійного та наукового спілкування;
- демонструвати свідоме володіння орфографічними, лексичними, граматичними та стилістичними нормами сучасної іноземної мови;
- оперувати спеціальною термінологією для вирішення професійних завдань.

Зміст. Теоретичні принципи перекладу. Специфіка наукового стилю мови, жанри наукових робіт. Технічні та наукові статті і доповіді, термінотворення. Спілкування іноземною мовою у професійному середовищі. Технології роботи з науковими (фаховими) текстами, особливості користування словником і довідковою літературою.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Латигіна А.Г. English of Economics for Post-Graduate Students / А.Г. Латигіна. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 224 с.
2. Brook-Hart Guy. Business Benchmark / Guy Brook-Hart. – Cambridge University Press, 2019. – 194 p.
3. Swalesn J. Academic Writing for Graduate Students: Essential Skills and Tasks / J. Swalesn, C. Feak. – Michigan University Press, 2019. – 344 p.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекційні та практичні заняття, самостійна робота. Використання традиційних та інноваційних методів і технологій навчання: пояснювально-ілюстративний, проблемно-пошуковий, комунікативний методи; методи інтерактивного навчання (презентація, дискусія, моделювання ситуацій, комп'ютерні технології).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (усне опитування, тестовий контроль, перевірка підготовлених презентацій і реферативних повідомлень);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Англійська, українська.

4.2. Назва. ФІЛОСОФСЬКИЙ СВІТОГЛЯД ХХІ ст.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2022/2023, I, II півріччя.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Морозов А.Ю., д-р філос. наук, проф., проф. каф. філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Надати аспірантам сучасні системні філософсько-наукові знання з основних проблем розвитку людини, суспільства та цивілізації у ХХІ ст., сприяти формуванню загальнотеоретичних та методологічних засад наукового мислення та наукового пізнання, їх практичному використанню у майбутній професійній діяльності науковця освітнього ступеня «доктор філософії».

Зміст. Філософський світогляд ХХІ ст.: теоретичний концепт. Соціогуманітарний дискурс основних концепцій глобалізації. Сучасна глобальна наука як постнекласичний тип наукової раціональності. Методологія та метатеорія сучасної науки: когнітивний аналіз. Філософія інновацій в теорії і практиці постіндустріального суспільства. Соціально-філософські рефлексії сучасної економіки. Інформаційний виклик постіндустріальній цивілізації. Антропологічні імперативи в розвитку філософії у ХХІ ст. Глобальні ідеології: контамінація дивергенції та конвергенції. Масовізація та аберація сучасної глобальної свідомості та культури.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Після кінця історії: розмови з Френсісом Фукуямою. – Київ : Основи, 2021. – 310 с.
2. Тейлор Ч. Секулярна доба / Ч. Тейлор. – Київ : Дух і Літера, 2019. – 400 с.
3. Саркисянц М. Английские корни немецкого фашизма. Курс лекций, прочитанный в Гейдельбергском университете / М. Саркисянц. – 2-е изд., 2020 // Интернет-ресурс. – Режим доступа : https://scepisis.net/library/id_2069.html

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, семінарські, практичні заняття, самостійна робота.

Методи оцінювання:

- поточний (опитування, колоквиуми, тестування);
- підсумковий (екзамен).

Знання та вміння аспірантів оцінюються на основі результатів поточного та підсумкового контролів за 100-баловою шкалою.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.3. Назва. НАУКОВИЙ ТЕКСТ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2022/2023, I півріччя.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Семенець О.О., д-р філол. наук, проф., проф. каф. журналістики та реклами.

Результати навчання. Формування комплексу теоретичних знань та практичних навичок щодо методології та методики укладання наукових текстів.

Зміст. Науковий стиль української мови. Науковий текст: типологія, структура, правила складання. Основні жанри власне наукового (академічного) підстилю. Наукова стаття, дисертація. Складники наукового тексту. Бібліографічний апарат дослідження. Редагування наукового тексту. Публічна презентація результатів наукового дослідження.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Ревуцька С. К. Наукова українська мова : конспект лекцій / С.К. Ревуцька, Д.П. Шапран, В.М. Зінченко. – Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2020. – 119 с.
2. Городенська К. Українське слово у вимірах сьогодення / К. Городенська. – Київ, 2019. – 207 с.
3. Academic writing / The University of Sydney (2019) <https://www.sydney.edu.au/students/writing/help-support.html>

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, практичні заняття з використанням інформаційних технологій.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (аналіз текстів, написання наукових текстів, тестування, перевірка індивідуальних завдань, захист проєктів);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.4. Назва. МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2022/2023, I півріччя.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Чугунов І.Я., д-р екон. наук, проф., зав. каф. фінансів.

Результати навчання. Набуття здобувачами ступеня вищої освіти «доктор філософії» теоретичних знань і практичних навичок для самостійного розгорнутого дослідження, що пропонує розв'язання обраного актуального наукового завдання в певній галузі знань, рівень якого відповідає існуючим кваліфікаційним вимогам.

Зміст. Сутність кваліфікаційної наукової роботи на здобуття ступеня вищої освіти «доктор філософії» та вимоги до її наукового рівня. Поняття методології наукових досліджень, її основні види та структурні елементи. Методи наукових досліджень. Методологічні засади формування інформаційного забезпечення наукового дослідження. Методологічні підходи до обґрунтування окремих наукових результатів дослідження, їх оформлення та презентації.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Данильян О.Г. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / О.Г. Данильян. – Київ : Правник, 2019. – 368 с.
2. Євтушенко М.Ю. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / М.Ю. Євтушенко, М.І. Хижняк. – Київ : Центр навч. літ., 2019. – 350 с.
3. Медвідь В. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях) : навч. посіб. / В. Медвідь, Ю. Данько, І. Кобилянська. – Київ : Університет. кн., 2020. – 219 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій:

- лекції (оглядова / тематична / проблемна / лекція-консультація/дуальна);

– семінарські / практичні/ лабораторні заняття (тренінг / презентація/ дискусія / імітація / моделювання ситуацій / тренажерні завдання/ метод кейс-стаді, робота в малих групах / інше).

Методи оцінювання:

– поточний контроль (оцінювання участі у дискусії; усне / письмове опитування; перевірка підготовленого есе/ /дайджесту / бібліографічного огляду / наукової статті / конспекту / презентації / розрахунково-аналітичної роботи тощо);
– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.5. Назва. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2022/2023, I півріччя.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Зверев В.П., канд. техн. наук, ст. наук. співроб., доц. каф. інженерії програмного забезпечення та кібербезпеки, заступник керівника служби з питань інформаційної безпеки та кібербезпеки – керівник управління інформаційної безпеки Апарату Ради національної безпеки і оборони України.

Результати навчання. Формування у аспірантів інформативно-комунікативних компетентностей, пов'язаних з розумінням сутності та можливостей сучасного інформаційного середовища щодо здійснення науково-дослідної та науково-педагогічної діяльності, використанням інформаційних технологій і систем у наукових дослідженнях для цілеспрямованого пошуку та систематизації наукової інформації, планування експерименту, обробки та аналізу даних із застосуванням програмних засобів, методів економіко-математичного моделювання, технологій баз даних, використанням комп'ютерних мереж та науково-освітніх ресурсів Інтернет.

Зміст. Сутність та можливості сучасних інформаційних технологій у вирішенні завдань професійної та наукової діяльності. Нормативно-правові основи використання інформаційних технологій. Технічні і програмні засоби реалізації інформаційних процесів. Засоби інформаційних технологій структурування і організації даних. Технології баз даних. Інформаційні технології у науково-дослідній роботі. Обробка наукових даних з використанням спеціальних пакетів прикладних програм. Комп'ютерні засоби роботи з текстовою і графічною інформацією. Інформаційні технології обробки і оформлення результатів наукових досліджень. Застосування мережевих інформаційних технологій і телекомунікацій у наукових дослідженнях.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Артем'єва І. О. Напрями розвитку системи статистичного вимірювання параметрів цифрової економіки / І. О. Артем'єва // Статистика України. – Київ, 2020. – № 1. – С. 66–74.
2. Близнюк М. Основи вивчення інформаційних технологій: теоретичні і методичні засади / М. Близнюк // Вища шк. – Київ, 2019. – № 12. – С. 47–57.
3. Гриценко В. І. Гармонізація національних і міжнародних стандартів впровадження технологій цифрової економіки / В. І. Гриценко, Л. І. Бажан // Control systems & computers. – 2020. – № 3. – С. 3–14.
4. Паєтко Т. В. Діджиталізація урядової бюрократії в європейських країнах: корупційні ризики та антикорупційні ефекти / Т. В. Паєтко, В. М. Федосов // Фінанси України. – Київ : Академія фінансового управління, 2020. – № 8. – С. 86–102.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання з використанням інноваційних технологій: лекції (тематичні, проблемні) з використанням мультимедійних засобів; практичні роботи (традиційні, творчі завдання); застосування елементів дистанційного навчання.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, контрольні роботи);
- підсумковий контроль (залік).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.6. Назва. ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ОСВІТИ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2022/2023, II півріччя.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Головня Ю.І., канд. екон. наук, доц., доц. каф. публічного управління та адміністрування.

Результати навчання. Формування в аспірантів знань про зміст та напрями реформування вищої освіти; теоретичні, організаційно-процесуальні, методичні засади процесу навчання і виховання студентської молоді, її наукової та професійної підготовки відповідно до державних та європейських стандартів, потреб суспільства.

Зміст. Система вищої освіти в Україні та за кордоном. Управління навчально-виховним процесом закладу вищої освіти. Дидактичні основи педагогічного процесу. Методи і форми організації освітнього процесу в закладі вищої освіти. Інноваційні та інформаційні технології у вищій освіті. Освітній процес у ЗВО як спосіб реалізації завдань професійної підготовки студентів. Педагогічна майстерність викладача закладу вищої освіти. Педагогічна практика як чинник професійного становлення майбутнього викладача.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Головенкін В.П. Педагогіка вищої школи : підручник / В.П. Головенкін ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 290 с.
2. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи / С.С. Вітвицька, Н.М. Андрійчук // Fundamental sof Higher School Pedagogy : Білінгвальний навч.-метод. посіб. для студ. закл. вищ. освіти. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Житомир : Вид-во ЖДУ, 2019. – 312 с.
3. Прищак М.Д. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі : курс лекцій / М.Д. Прищак, О.Б. Залюбівська. – Вінниця : ВНТУ, 2019. – 150 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Проблемні та тематичні лекції, семінарські заняття із використанням презентацій, дискусії, роботи в малих групах тощо.

Методи оцінювання:

– підсумковий контроль (залік).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.7. Назва. ІНОЗЕМНА МОВА АКАДЕМІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2023/2024, I півріччя.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Латигіна А.Г., доц., зав. каф. іноземної філології та перекладу.

Результати навчання. Здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою в усній та письмовій формі, а також повного розуміння іншомовних наукових та фахових текстів з відповідної спеціальності, зокрема:

- розуміти широкий спектр досить складних та об'ємних текстів і розпізнавати імпліцитне значення;
- працювати з іншомовними джерелами наукового характеру (статті, монографії, реферати, дисертації тощо);
- знаходити та аналізувати інформацію з різних іншомовних джерел;
- обробляти різножанрові письмові й усні тексти (анотування, реферування);
- фіксувати і письмово викладати результати наукових досліджень;
- ефективно спілкуватися іноземною мовою у науковому та професійному середовищі;

- розуміти інформацію в ході обговорень доповідей, лекцій тощо;
- поводитися відповідно у типових академічних і професійних ситуаціях (на конференціях, засіданнях тощо); чітко, логічно, детально висловлюватись на складні теми, демонструючи свідоме володіння граматичними структурами, конекторами та зв'язними програмами висловлювання;
- висловлюватись іноземною мовою швидко і спонтанно без помітних утруднень, пов'язаних із пошуком засобів вираження, відстоювати власну позицію під час наукового та професійного спілкування;
- перекладати іншомовні професійні тексти рідною мовою.

Зміст. Змістовий модуль 1. Усна наукова та професійна комунікація.

Персональна та професійна ідентифікація. Обмін науковою інформацією. Конференція як основна форма наукової комунікації. Правила підготування доповіді на наукову конференцію. Наукові дискусії як елемент академічного спілкування. Підготування та проведення презентації. Міжнародне академічне співробітництво.

Змістовий модуль 2. Письмова наукова та професійна комунікація. Термінологічний глосарій за фахом. Правила оформлення наукового дослідження в Європі та Україні. Правила оформлення бібліографії та посилань на джерела інформації в Європі та Україні. Структура та особливості мови анотацій. Види анотацій. Структура та особливості мови рефератів. Види рефератів. Написання наукових праць, документів на здобуття наукових грантів. Академічна кореспонденція.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

Англійська мова

1. Латигіна А.Г. English of Economics for Post-Graduate Students / А.Г. Латигіна. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 224 с.
2. Yakhontova T.V. English Academic Writing / T.V. Yakhontova. – Львів : Видавн. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2019. – 220 с.
3. Колот Л.А. Advanced Business English / Л.А. Колот, Л.В. Кушмар. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. – 180 с.
4. English for Academics. Book 1. – Cambridge University Press, 2019. – 175 p.

Німецька мова

1. Бориско Н.Ф. Business-Deutsch / Н.Ф. Бориско. – Київ : Логос, 2019. – 352 с.

2. Коваленко Л.В. *Geschäftskommunikation Deutsch* : навч. посіб. / Л.В. Коваленко, Н.О. Строкань. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 272 с.
3. Axel Hering. *Geschäftskommunikation* / Axel Hering. – Київ : Методика, 2019. – 240 с.
4. Wissenschaftsrat (2011a): *Empfehlungen zu wissenschaftlichen Sammlungen als Forschungsinfrastrukturen (Drs. 10464-11)*, 73 Seiten, Januar 2019. – Режим доступу : <http://www.wissenschaftsrat.de/download/archiv/10464-11.pdf>

Французька мова

1. *Rédiger un texte académique en Français : Niveau B2. – C1.* Sylvie Gamier Et Alan D. Savage. Ophrys, 2019. – 255 p.
2. Буцикіна Н.Є. *Le Français du Commerce* : навч. посіб. / Н.Є. Буцикіна. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2018. – 339 с.
3. Образ О.Г. *Le Français de la Banque* : підручник / О.Г. Образ, І.А. Яременко. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 255 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекційні та практичні заняття, самостійна робота. Використання традиційних та інноваційних методів і технологій навчання: пояснювально-ілюстративний, проблемно-пошуковий, комунікативний методи; методи інтерактивного навчання (презентація, дискусія, моделювання ситуацій, комп'ютерні технології).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (усне опитування, тестовий контроль, перевірка підготовлених презентацій і реферативних повідомлень);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Англійська, німецька, французька.

4.8. Назва. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ В НАУКОВО-ДОСЛІДНІЙ СФЕРІ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2023/2024, I півріччя.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Гуржій А.В., канд. юрид. наук, доц., доц. каф. адміністративного, фінансового та інформаційного права.

Результати навчання. Дисципліна «Інтелектуальна власність в науково-дослідній сфері» як обов'язкова компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів

навчання за відповідними освітньо-професійними програмами: формування глибинних знань та всебічного уявлення про систему міжнародного права, національну правову систему, правову та економічну політику держави та провідних міжнародних інституцій; здатність застосовувати юридичні знання та впроваджувати результати наукових досліджень в нормотворчій, правозастосовній, викладацькій та інших видах професійної діяльності.

Зміст. Перша частина дисципліни присвячена вивченню поняття інтелектуальної діяльності та її результату в науково-дослідній сфері. Досліджується специфіка та правова природа результатів інтелектуальної діяльності, а також система законодавства України в цій сфері. В другій частині велику увагу приділено вивченню прав авторів у науково-дослідній сфері, а саме виникненню юридичних відносин між співавторами та укладенню договорів на право використання об'єктів авторського права. Детально розглядаються авторське право на збірники та інші складені твори. Вивчається процедура реєстрації об'єктів авторського права та суміжних прав. Третю частину присвячено правопорушенням у сфері авторського права і суміжних прав. Детально розглядаються такі питання, як плагіат та піратство. Академічна доброчесність у науково-дослідній сфері. Порядок дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти. Останній розділ дисципліни присвячено розгляду юридичної відповідальності за правопорушення інтелектуальної власності в науково-дослідній сфері.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Інтелектуальна власність та патентознавство : підручник / Н.О. Білоусова, Н.В. Гаврушкевич, М. А. Данильченко та ін. ; за ред. П. М. Цибульова, А.С. Ромашко ; КПП ім. Ігоря Сікорського. – Київ : Політехніка, 2021. – 374 с.
2. Попова Л.М. Інтелектуальна власність : підручник / Л.М. Попова, А.В. Хромов, І.В. Шуба. – Харків : Федорко, 2021. – 262 с.
3. Право інтелектуальної власності : підручник / за заг. ред. О.І. Харитонов. – Київ : Юрінком Інтер, 2020. – 540 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові / тематичні); семінарські / практичні заняття.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, усне / письмове опитування, розв'язання юридичних задач тощо);
- підсумковий контроль (залік).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.9. Назва. ФІЛОСОФІЯ І МЕТОДОЛОГІЯ НАУКИ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2023/2024, I півріччя.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Морозов А.Ю., д-р філос. наук, проф., проф. каф. філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Здатність застосовувати наукову методологію, зокрема кількісні та якісні методи дослідження, опрацьовувати наукову літературу, виявляти закономірності, застосовувати наукові закони та принципи для вирішення фундаментальних проблем у сфері філософії.

Зміст. Філософія науки і типи наукової раціональності. Антиметафізична програма позитивістської критики філософії науки і проблема «досвіду». Неопозитивістські засади філософії науки. Постпозитивізм: критичний раціоналізм К. Поппера та його значення для сучасної філософії науки. Кун «Структура наукових революцій»: концепція історичної динаміки науки. Проблема традицій та інновацій в розвитку науки. Структура наукових досліджень. Методологія наукового дослідження. Особливості соціогуманітарного пізнання і «герменевтичний поворот». Сучасна глобальна наука XXI ст.: обрії трансгуманізму.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Філософія науки : підручник / [І.С. Добронравова, Л.І. Сидоренко, В.Л. Чуйко та ін.]. – Київ : Київ. ун-т, 2019. – 255 с.
2. Чуйко В.Л. Рефлексія основоположень методологій філософії науки : монографія / В.Л. Чуйко. – 2-ге вид. – Київ, 2019. – 252 с.
3. Сергієнко В.В. Філософські проблеми наукового пізнання / В.В. Сергієнко. – 2-ге вид. – Кременчук : Кременчуг. нац. ун-т імені Михайла Остроградського, 2019. – 140 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

Методи оцінювання:

- поточний (опитування, колоквіуми, тестування);
- підсумковий (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.10. Назва. ЕПІСТЕМОЛОГІЯ СОЦІАЛЬНОГО.

Тип. Обов'язкова (науковий семінар).

Рік навчання. 2023/2024, II півріччя.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Кравченко А.А., д-р філос. наук, доц., проф. каф. філософії, соціології та політології.

Кількість годин. 90.

Результати навчання. Здатність застосовувати наукову методологію, зокрема кількісні та якісні методи дослідження, наукові закони та принципи для вирішення фундаментальних проблем у сфері філософії, а також дотичних предметних областей, опрацьовувати наукову літературу, виявляти закономірності. Вміння здійснювати критичний аналіз філософських процесів та інститутів в контексті цінностей європейської цивілізації, а також використовувати результати цього аналізу при формулюванні завдань наукового дослідження. Здатність застосовувати набуті теоретичні знання для вирішення конкретних проблем соціально-культурного розвитку.

Зміст. Концептуальні засади «епістемології соціального». Класичний та посткласичний розвиток епістемології. Порівняльний аналіз концептів епістемології соціального. Методологічні основи пізнання соціальних процесів. Основні етапи соціального дослідження. Методологічний аналіз в соціальному пізнанні. Роль гіпотези в науковому дослідженні. Соціальні показники і нормативи як інструмент соціального пізнання. Формалізовані методи дослідження соціальних процесів. Конструктивні методи соціального пізнання та прогнозування. Критерії, індекси та визначення у соціально-філософських дослідженнях.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Данильян О. Г. Методологія наукових досліджень : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. – Харків : Право, 2019. – 368 с.
2. Соціологічна наукова діяльність та стратегії вибору дослідницької теми у фокусі теоретичних рефлексій / П. Кутуєв, М. Єнін, Д. Жихович, Г. Куровська // Вісн. нац. техн. ун-ту України «Київ. політехн. ін-т». Політологія. Соціологія. Право : зб. наук. пр. – Київ; Одеса : Гельветика, 2020. – № 3 (47). – С. 6–19.
3. Pritchard, Duncan. What is this thing called knowledge? / by Duncan Pritchard. – Third edition. (What is this thing called?) Includes bibliographical references and index. <https://www.investigacoesfilosoficas.com/wp-content/uploads/01-Pritchard-2013-What-is-this-thing-called-knowledge.pdf>

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Семінарські, практичні заняття, самостійна робота.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, колоквіуми, тестування);
- підсумковий контроль (залік).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.11. Назва. ТЕОРІЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРАКТИК.

Тип. Обов'язкова (науковий семінар).

Рік навчання. 2023/2024, II півріччя.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Ліпін М.В., д-р філос. наук, доц., проф. каф. філософії, соціології та політології.

Кількість годин. 90.

Результати навчання. Здатність застосовувати наукову методологію, зокрема кількісні та якісні методи дослідження, опрацьовувати наукову літературу, виявляти закономірності, застосовувати наукові закони та принципи для вирішення фундаментальних проблем у сфері філософії, а також дотичних предметних областей. Вміння здійснювати критичний аналіз філософських процесів та інститутів в контексті цінностей європейської цивілізації, а також застосовувати результати цього аналізу при формулюванні завдань наукового дослідження. Вміння обирати і реалізувати на практиці перспективну наукову співпрацю для обраного напрямку дослідження.

Зміст. Соціальні практики: сутність, ознаки та їх місце у пізнавальному процесі. Класичний, неklasичний та посткласичний періоди розвитку соціальної епістемології. Функції соціальної теорії в контексті трансформацій соціальних практик ХХІ ст. Основні теоретичні підходи у вивченні складних соціальних систем. Економічні, культурні та політичні детермінанти суспільного розвитку. Синергетичні методи пізнання суспільства як системи. Типологія соціальних зв'язків. Соціальні зв'язки у «природному» суспільстві та суспільстві «відкритого доступу». Метаморфози соціальних практик в інформаційну добу. Сутність соціального конструктивізму та його роль в соціальному пізнанні. Теорія соціального простору. Соціальні практики глобалізації. Трансформації інтимності та криза ідентичності. Форми мислення, релевантні сучасним метаморфозам соціальних практик.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Соціальне пізнання : монографія / В.М. Бабаєв, О.С. Пономарьов, С.М. Пазиніч, С.О. Заветний ; за заг. ред. О.С. Пономарьова ; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ, 2019. – 320 с.
2. Bourdieu P., Coleman J. S. Social theory for a changing society. – Routledge, 2020. – 389 p.
3. Giddens A. The transformation of intimacy: Sexuality, love and eroticism in modern societies. – John Wiley & Sons, 2021. – 220 p.
4. McGowan K. Key issues in critical and cultural theory. – McGraw-Hill Education (UK), 2021. – 166 p.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Семінарські, практичні заняття, самостійна робота.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, колоквиуми, тестування);
- підсумковий контроль (залік).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.12. Назва. ОРАТОРСЬКЕ МИСТЕЦТВО.

Тип. На вибір.

Рік навчання. 2022/2024.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Разіцький В.Й., канд. іст. наук, доц., доц. каф. філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Уміння доводити результати досліджень та інновацій та публічно їх представляти, обговорювати і дискутувати з науково-професійною спільнотою. Уміння застосовувати набуті комунікативні компетентності й етичні настанови для ведення наукових дискусій та з метою пошуку вирішення актуальних проблем філософії.

Зміст. Ораторське мистецтво як компонент культури особистості. Поняття ораторського мистецтва. Функції красномовства. Ораторське мистецтво в системі гуманітарних наук. Цілі та завдання ораторського мистецтва. Формування позитивного професійного іміджу засобами мови. Основні етапи зародження і розвитку ораторського мистецтва. Основи ораторської майстерності викладача. Публічний виступ викладача. Розвиток красномовства в Україні. Оратор і аудиторія. Публічний виступ. Фігури публічного виступу. Основи техніки мовлення у публічному виступі. Доказ та обґрунтування у публічному виступі.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Борґ Дж. Мистецтво говорити / Дж. Борґ. – Фабула, 2020. – 304 с.
2. Молдован В. Судова риторика / В. Молдован. – Київ : Юрінком Інтер, 2020. – 496 с.
3. Риторика : навч. посіб. / упоряд. Т.К. Ісаєнко, А.В. Лисенко. – Полтава : ПолтНТУ, 2019. – 247 с.
4. Leith S. You Talkin' To Me?: Rhetoric from Aristotle to Trump and Beyond / Sam Leith – Profile Books, 2019. – 336 p.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Лекції, семінарські, практичні заняття, самостійна робота.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, колоквиуми, тестування);
- підсумковий контроль (залік).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.13. Назва. КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.

Тип. На вибір.

Рік навчання. 2022/2024.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Жуковська В.М., д-р екон. наук, доц., проф. каф. менеджменту.

Результати навчання. Формування у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії теоретичних знань і практичних навичок щодо механізму та організаційно-правового забезпечення комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок, застосування специфічних методів та інструментів комерціалізації, набуття фахових компетентностей з планування, організації та контролю проєктів комерціалізації знань.

Зміст. Теоретичні основи комерціалізації результатів інтелектуальної власності. Система міжнародних угод комерціалізації результатів наукових досліджень та розробок, об'єктів авторського права. Способи комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок. Механізм комерціалізації результатів інтелектуальної власності на підприємстві. Інструменти оцінювання вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності. Ліцензування як форма комерціалізації результатів наукових досліджень і розробок. Система управління трансфером технологій.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Коваль І.Ф. Комерціалізація прав інтелектуальної власності : навч. посіб. / І.Ф. Коваль. – Київ : Інтер Юрінком, 2018. – 456 с.
2. Knowledge Transfer from Universities to Industry Through University Technology Transfer Offices / Asad Abbas, Anders Avdic, Kathryn Chang Barker, Peng Xiaobao // Наука та інновації. – 2018. – Т. 14. – № 2. – С. 5–18. – Бібліогр.: 49 назв. – англ. <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/134000>
3. Lee Peter, Reconceptualizing the Role of Intellectual Property Rights in Shaping Industry Structure (2019). 72 Vand. L. Rev. 1197 (2019).; UC Davis Legal Studies Research Paper. – URL : <https://ssrn.com/abstract=3271882>
4. Your Guide to IP Commercialization. The European IP helpdesk. 2019. – URL: <https://www.iprhelpdesk.eu/sites/default/files/2018-12/european-ipr-helpdesk-your-guide-to-ip-commercialisation.pdf>

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій: проблемні лекції, метод кейс-стаді, презентація проєктів, розв'язання розрахунково-аналітичних завдань, самостійна робота студентів.

Методи оцінювання:

– поточний контроль (тестування, перевірка індивідуальних завдань, ситуаційних вправ, розв’язання практичних аналітично-розрахункових завдань, захист проєкту).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.14. Назва. МАТЕМАТИЧНЕ МОДЕЛЮВАННЯ У НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ.

Тип. На вибір.

Рік навчання. 2022/2024.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Роскладка А. А., проф., д-р екон. наук, зав. каф. цифрової економіки та системного аналізу.

Результати навчання. Формування системи знань з методології та інструментарію побудови й використання різних типів математичних моделей під час проведення наукових досліджень.

Зміст. Концептуальні аспекти застосування математичного моделювання в науковій діяльності. Оптимізаційні моделі. Математичні моделі прогнозування. Дослідження якості математичних моделей. Методи ранжування альтернатив. Експертні методи моделювання в науковому дослідженні. Математичні моделі прийняття рішень в умовах невизначеності.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Добротвор І.Г. Системний аналіз : навч. посіб. / І.Г. Добротвор, А.О. Саченко, Л. М. Буяк. – Тернопіль : ТНЕУ, 2019. – 170 с.
2. Шувалова Ю.С. Економіко-математичні моделі задач лінійного програмування. Завдання та методичні вказівки до виконання індивідуальних завдань з дисципліни «Оптимізаційні методи і моделі» / Ю.С. Шувалова, О.О. Гончарова. – Харків : УкрДУЗТ, 2019. – 62 с.
3. Tovey С. А. Linear Optimization and Duality. A modern Exposition / Craig A. Tovey. – Chapman and Hall/CRC, 2021. – 585 p.
4. Kulakowski К. Understanding the Analytic Hierarchy Process / Konrad Kulakowski. – Chapman and Hall/CRC, 2020. – 262 p.
5. Bhunia А. К., Sahoo L., Shaikh А. А. Advanced Optimization and Operations Research / Asoke Kumar Bhunia, Laxminarayan Sahoo, Ali Akbar Shaikh. – Singapore : Springer Singapore Pte. Limited, 2020. – 626 p.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання з використанням інноваційних технологій: лекції (тематичні, проблемні); практичні заняття (традиційні, робота в малих групах, інтерактивні онлайн-технології).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, усне та письмове опитування, перевірка практичних і самостійних робіт);
- модульний контроль;
- підсумковий контроль (залік).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.15. Назва. СТАТИСТИЧНІ МЕТОДИ АНАЛІЗУ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ.

Тип. На вибір.

Рік навчання. 2022/2024.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Чорний А.Ю., канд. екон. наук, доц., доц. каф. статистики та економетрії.

Результати навчання. Здобуття системних знань і практичних навичок щодо статистичного аналізу результатів масових процесів, створення математико-статистичних моделей досліджуваних явищ, аналізу відповідності створених моделей досліджуваним процесам, прогнозування розвитку процесів, класифікації об'єктів, вимірювання складних соціально-економічних категорій, що дозволить перевіряти висунуті наукові гіпотези та обґрунтовувати отримані наукові висновки.

Зміст. Методологічні основи статистичного аналізу та прогнозування. Статистичне оцінювання параметрів масових процесів та основи статистичного висновку. Статистична перевірка гіпотез. Статистичне моделювання взаємозв'язків показників та результатів експериментів. Аналіз одновимірних часових рядів та їх прогнозування. Аналіз та моделювання взаємозв'язків часових рядів. Моделі панельних даних. Статистичні моделі класифікації у науковій діяльності. Статистичні моделі латентних змінних у наукових дослідженнях.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Диха М. В. Економетрія / М.В. Диха, В. С. Мороз. – Київ : Центр навч. літ., 2019. – 206 с.
2. Козменко О. В. Економіко-математичні методи та моделі (Економетрика) / О.В. Козменко, О.В. Кузменко. – Київ : Унів. кн., 2019. – 406 с.
3. Статистика : підручник / С.І. Пирожков, В.В. Рязанцева, Р.М. Моторин та ін. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. у-т, 2020. – 328 с.
4. Oswald F, Viers V, Villedieu P, Kennedy G (2020). Introduction to Econometrics with R. SciencesPo Department of Economics, Paris, France. [Electronic resource]. – Available at: [https:// scpoecon. github. io/ScPoEconometrics/](https://scpoecon.github.io/ScPoEconometrics/)

- Hyndman, R.J., & Athanasopoulos, G. (2021) *Forecasting: principles and practice*, 2nd edition, OTexts: Melbourne, Australia. [Electronic resource]. – Available at: [OTexts.com/fpp2](https://otexts.com/fpp2).
- Oswald F, Viers V, Villedieu P, Kennedy G (2020). Introduction to Econometrics with R. SciencesPo Department of Economics, Paris, France. [Electronic resource]. – Available at: [https:// scpoecon. github. io/ScPoEconometrics/](https://scpoecon.github.io/ScPoEconometrics/)
- Інтернет-сайт середовища програмування і пакетів статистичних програм і графіки R. – Режим доступу: <http://www.r-project.org/>

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Лекції, лабораторні роботи на основі реальних даних з використанням вільного у доступі середовища програмування і пакетів статистичних програм і графіки R.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тести, перевірка лабораторних робіт).
- підсумковий контроль (залік).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.16. Назва. МІЖНАРОДНА СТАТИСТИКА.

Тип. На вибір.

Рік навчання. 2022/2024.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Моторин Р.М., д-р екон. наук, проф. каф. статистики та економетрії.

Результати навчання. Здобуття системних знань і набуття навичок практичного використання різноманітної та багатоаспектної інформації щодо сучасної глобальної системи планування та координації міжнародної статистичної діяльності, рекомендацій щодо єдиної методології побудови міжнародних класифікацій та реєстрів, міжнародної системи національних рахунків, методологічних засад проведення міжнародних зіставлень, спільних міжнародних спостережень; вміння інтерпретувати та аналізувати зібрані дані для вирішення конкретних завдань.

Зміст. Предмет міжнародної статистики. Сучасна глобальна система міжнародної статистики. Міжнародні класифікації та реєстри. Міжнародна система національних рахунків. Методологічні засади проведення міжнародних зіставлень.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

- Моторин Р.М. Міжнародна статистика. Організація та методологія : підручник / Р.М. Моторин. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 456 с.

2. International Debt Statistics 2020. / The World Bank 1818 H Street NW, Washington DC 20433
3. International Handbook of Research in Statistics Education. Editors: Ben-Zvi, Dani, Makar, Katie, Garfield, Joan (Eds.) Springer 2018.
4. Державна служба статистики України. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Статистичний комітет ООН. – Режим доступу : <http://unstats.un.org/>
Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Лекції, лабораторні роботи на основі реальних даних.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, перевірка завдань, тестування);
- підсумковий контроль (залік).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.17. Назва. ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО ТА АРХІВОЗНАВСТВО.

Тип. На вибір.

Рік навчання. 2022/2024.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Литвин Н.М., канд. іст. наук, доц., доц. каф. філософії, соціології та політології.

Результати навчання. Вміти аналізувати досягнення у сфері філософії, знаходити наукові джерела, що стосуються сфери наукових інтересів здобувача, працювати з різними джерелами.

Зміст. Документознавство як наукова дисципліна. Становлення та етапи розвитку документознавства як науки. Питання пошуку архівних документів (архівознавство). Історичне джерелознавство. Акти державного законодавства. Документи адміністративних органів. Офіційні дипломатичні документи. Документи політичних партій і масових суспільних організацій.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Берковський В.Г. Енциклопедія історії України: Україна – Українці. Кн. 2 [Електронний ресурс] / В.Г. Берковський / Укр. наук.-дослід. ін-т архівної справи та документознавства ; Інститут історії України НАН України ; редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. – Київ : Наук. думка, 2019. – 842 с. – Режим доступу : http://www.history.org.ua/?termin=Ukr_arkhiv_dokument (останній перегляд: 05.04.2022).
2. Діловодство й архівна справа. Терміни та визначення понять / Розробники : С. Кулешов (кер. розробки), О. Загогорецька, Л. Драгомірова [та ін.]. – Київ : Держспоживстандарт України, 2019. – 32 с.
3. Скібіцька Л. І. Діловодство : навч. посіб. / Л. І. Скібіцька. – Київ : Центр навч. літ., 2020. – 224 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Семінарські, практичні завдання, самостійна робота.

Методи оцінювання:

– поточний (опитування, колоквиуми, тестування);

– підсумковий (залік).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.18. Назва. ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА АРГУМЕНТАЦІЇ.

Тип. На вибір (науковий семінар).

Рік навчання. 2022/2024.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Кулагін Ю.І., канд. філос. наук, доц., проф. каф. філософії, соціології та політології.

Кількість годин. 90.

Результати навчання. Вміння здійснювати критичний аналіз філософських процесів та інститутів у контексті цінностей європейської цивілізації, а також застосовувати результати цього аналізу при формулюванні завдань наукового дослідження. Демонструвати здатність проводити наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Здатність розробляти концептуальні моделі та/або дослідження гіпотез для встановлення тенденцій розвитку об'єктів дослідження.

Зміст. Теоретико-пізнавальна методологія аргументації в мисленні. Логічні засади аргументації. Аргументи в структурі логічної форми мислення. Аргументація як розумово-інтелектуальний процес. Структурний аналіз аргументації: тези, аргумент, демонстрація. Основні логічні стратегії доведення в аргументації. Спростування та його різновиди. Діалог як комунікативний процес та його особливості. Основні вимоги до раціонально-аргументованого діалогу. Полеміка, дискусія, спір як основні форми аргументованого діалогу. Основні критерії аналізу та оцінки діалогових форм комунікації. Практика застосування методів аргументації в діалозі. Основні прийоми та техніки використання різних моделей аргументації. Аргументація як соціокультурна діяльність. Практична реалізація різних способів аргументації (на прикладах вирішення конкретних наукових проблем). Різновиди практичних помилок у процесі аргументації. Правила і техніка контраргументації.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Комаха Л. Г. Логічні засади аргументації у філософському знанні / Л.Г. Комаха. – Київ : Центр навч. літ., 2020. – 360 с.

2. Колотілова Н.А. Логіка і риторика: ретроспектива взаємозв'язку : монографія / Н.А. Колотілова; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Центр навч. літ., 2019. – 271 с.
3. Конверський А.Є. Логіка : підручник / А.Є. Конверський. – Київ : Центр навч. літ., 2020. – 424 с.
4. Хоменко І. В. Логіка: теорія та практика : підручник / І.В. Хоменко. – Київ : Центр навч. літ., 2019. – 400 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Семінарські, практичні заняття, самостійна робота.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, колоквиуми, тестування);
- підсумковий контроль (залік).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.19. Назва. ФІЛОСОФІЯ ОСОБИСТОСТІ.

Тип. На вибір (наукові семінари).

Рік навчання. 2022/2024.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Морозов А.Ю., д-р філос. наук, проф., проф. каф. філософії, соціології та політології.

Кількість годин. 90.

Зміст. Свідомість і самосвідомість. Рівні самосвідомості. Предметність і рефлексивність самосвідомості. Свідомість та несвідоме.

Пізнавальність світу в історико-філософських концепціях. Єдність мислення і буття. Суб'єкт та об'єкт пізнання. Досвідно-практичні джерела пізнання. Сутність, структура та взаємозв'язок чуттєвого і раціонального пізнання.

Специфіка природничого та гуманітарного знання. Людина як біосоціальна істота. Антропосоціогенез. Сенс життя особистості і дилеми свободи. Детермінізм та індетермінізм. Проблема співвідношення «сенсу життя», «сенсу смерті» і «сенсу вічності» у творчості В. Франкла.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Філософія. Хрестоматія / за ред. А.Ю. Морозова, Ю.І. Кулагіна. – Київ : Київ. нац. торг. екон. ун-т, 2021. – 316 с.
2. Морозов А.Ю. Зло: метафізичні і богословські виміри / А.Ю. Морозов. – Київ : Київ. нац. торг. екон. ун-т, 2018. – 256 с.
3. Шамлян К. Проективні методи дослідження особистості : підручник / К. Шамлян, М. Кліманська; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів, 2019. – 465 с.

4.20. Назва. ФІЛОСОФІЯ ЕКОНОМІКИ.

Тип. На вибір (наукові семінари).

Рік навчання. 2022/2024.

Лектор, науковий ступінь, вчене звання, посада. Кулагін Ю.І., канд. філос. наук, проф., проф. каф. філософії, соціології та політології.

Кількість годин. 90.

Зміст. Філософсько-епістемологічний аналіз економічних знань. Поняття «єдність» наукових знань. Основні філософські критерії наукової системи економічних знань. Філософсько-методологічні принципи побудови економічної теорії. Методологія побудови структури економічних знань. Основні принципи створення економічної теорії. Філософське обґрунтування сучасних моделей економіки. Багатовимірність філософського тлумачення економіки. Поліфундаменталізм – сучасний дискурс філософії економіки. Філософія господарювання як методологія управління сучасними економічними процесами. Господарювання як універсальний принцип організації соціального буття людини. Процесуально-управлінська сутність економічного управління.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Шваб К. Четверта промислова революція / К. Шваб. – Київ : Клуб сімейного дозвілля, 2019. – 416 с.
2. Фергюсон Н. Глобальний занепад. Як помирають інститути та економіки / Н. Фергюсон. – Київ : Наш формат, 2020. – 144 с.
3. Вебер М. Протестантська етика і дух капіталізму / М. Вебер ; пер. з нім. О. Погорілого. – Київ : Наш Формат, 2019. – 216 с.
4. Oliver Schlaudt. Philosophy of Economics: A Heterodox Introduction (Economics and Humanities), Routledge; 1st Edition, 2021. – 180 p.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Семінарські, практичні заняття, самостійна робота.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (опитування, колоквіуми, тестування);
- підсумковий контроль (залік).

Мова навчання та викладання. Українська.

ЗМІСТ

Вступ	2
1. Загальна інформація	3
1.1. Назва і адреса.....	3
1.2. Опис закладу (зокрема тип і статус).....	3
1.3. Академічні органи.....	7
1.4. Академічний календар.....	8
1.5. Перелік запропонованих освітньо-наукових програм.....	9
1.6. Вимоги щодо прийому, у тому числі мовна політика та процедури реєстрації.....	10
1.7. Механізми для визнання кредитної мобільності та попереднього навчання (формального, неформального та інформального).....	10
1.8. Політика розподілу кредитів ЄКТС (інституційна кредитна рамка).....	11
1.9. Механізми академічного управління.....	11
2. Ресурси та послуги	12
2.1. Умови розміщення/забезпечення проживання.....	12
2.2. Харчування.....	13
2.3. Фінансова підтримка для аспірантів.....	13
2.4. Медичні послуги.....	13
2.5. Страхування.....	14
2.6. Умови для аспірантів з обмеженими можливостями та особливими потребами.....	14
2.7. Навчальне обладнання.....	15
2.8. Видання ДТЕУ.....	17
2.9. Організація мобільності за освітніми програмами.....	18
2.10. Мовні курси.....	18
2.11. Інформація про консультативну допомогу аспірантам.....	18
2.12. Можливості для проходження педагогічної практики.....	19
2.13. Навчання на робочому місці.....	19
2.14. Умови для занять спортом і відпочинку.....	20
2.15. Молодіжні організації.....	20
2.16. Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених.....	21
3. Освітньо-наукова програма	22
4. Інформація про освітні компоненти (дисципліни, наукові семінари)	28